

เลขาธิการสัตว์แพทยสมาคมฯ ให้สัมภาษณ์

วิทยุ ท.ท.ท.

อาจารย์ประสิทธิ์ โพธิ์บักษ์

ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2515

สวัสดิ์ครับท่านผู้ฟัง รายการเสริมสร้างสุขภาพที่มีเสนอแก่ท่านผู้ฟังทุกเช้าวันอาทิตย์ในเวลา ๘.๓๐ น. ถึง ๙.๐๐ น. ทาง ท.ท.ท. ภาคละครและเพลงแห่งนี้ ด้วยความยาวคลื่น ๑.๑๕๐ กิโลเฮิทซ์ โดยจะนำเกิดความรู้ซึ่งเป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของท่านผู้ฟังมาเสนอ ทั้งนี้โดยได้รับความร่วมมือจากสมาคมต่าง ๆ เช่น เกสัชกรรมสมาคม, ชมรมกายภาพบำบัด, ทันตแพทยสมาคม, และแพทยสมาคม ลำดับ แต่ถ้าเดือนใดมีถึง ๕ อาทิตย์ ก็จะได้เชิญสัตวแพทยสมาคมมาร่วมรายการด้วย เช่น อาทิตย์นี้เป็นต้น ซึ่งได้รับเกียรติอย่างสูงจากท่านอาจารย์ประสิทธิ์ โพธิ์บักษ์ ซึ่งเป็นเลขาธิการสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์มาร่วมในรายการด้วย สำหรับรายการนี้นอกจากได้นำเกิดความรู้ในสาขาต่างๆ โดยท่านผู้ทรงคุณวุฒิจะมาเล่าสู่กันฟังแล้ว ยังเป็นโอกาสที่จะให้ท่านผู้ฟังทางบ้าน ได้ซักถามข้อข้องใจในค้ำสุขภาพอีกด้วย ฉะนั้นท่านผู้ฟังที่มีข้อข้องใจก็จดหมายซักถามไปได้ โดยส่งไปที่สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ซอยอารี ถนนพหลโยธิน นครหลวงกรุงเทพฯ หรือว่าจะส่งไปที่บริษัท เคนซ่าเคมีภัณฑ์ ๑๘๗/๑ อาคารสีลม ชั้น ๔ ถนนสีลม นครหลวงกรุงเทพฯ และทั้งสองแห่งนี้แล้วก็กรุณาวางเล็บที่มุมของค้ำว่ารายการเสริมสุขภาพ ตอนนั้นผมก็จะเชิญท่านอาจารย์ประสิทธิ์ ซึ่งเป็นเลขาธิการสมาคมฯ และได้ทราบค้ำนายกสมาคมฯ ไม่อยู่ไปประชุมที่อินเดียซึ่งท่านก็ได้ให้ความร่วมมือโดยได้ให้ท่านเลขา มาร่วมในรายการ สวัสดิ์ครับท่านอาจารย์ครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ สวัสดิ์ศรีรับคุณศึกษา ผมขอขอบคุณสถานีวิทยุ ท.ท.ท. ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาร่วมรายการในวันนี้

ผู้ถาม สิ่งแรกผมก็อยากให้อาจารย์ช่วยเล่าถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของสัตวแพทยสมาคม ฯ ให้ท่านผู้ฟังทางบ้านได้ทราบพอสมควรครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับ ยินดีครับสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ๒๔ ปีเศษมาแล้ว คือ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๔๙๑ โดยท่าน ศ.จ.พ.ท. หลวงชัยอัศวรักษ์ ซึ่งเป็นคนบดคั้นคณะสัตวแพทยศาสตร์ในขณะนั้น ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคม ฯ เป็นท่านแรก สำหรับวัตถุประสงค์ของสมาคม ฯ ที่สำคัญก็คือ เพื่อส่งเสริมวิชาชีพสัตวแพทย์ของประเทศไทย และก็ให้มีการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกครับ

ผู้ถาม ครับ พอจะทราบวัตถุประสงค์นะชะ โดยเฉพาะว่าเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพสัตวแพทย์ของประเทศไทย ผมก็อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์เลยว่า หรือว่าท่านอาจารย์จะช่วยเกริ่นให้ท่านผู้ฟังได้ทราบบ้างว่าวิชาชีพสัตวแพทย์นั้นมีความหมายต่อประชาชนอย่างไรบ้าง ครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับ สำหรับสัตวแพทย์นั้นตามความหมายที่แท้จริงนั้น มันหาได้หมายความเฉพาะแต่เพียงเป็นแพทย์รักษาสัตว์ตามที่เราเข้าใจกันโดยทั่วไปไม่ แต่ที่จริงแล้วก็เป็นแพทย์ผู้ที่มีหน้าที่คุ้มครองสัตว์ให้มันปลอดภัยจากโรค ทำให้มีการเพิ่มปริมาณและคุณภาพอันวยประโยชน์แก่มนุษย์ ทั้งในทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก สัตวแพทย์มีหน้าที่สำคัญเกี่ยวข้องกับสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกประเภท คือ ทั้งสัตว์ที่เลี้ยงไว้ในทางเกษตร สัตว์พวกใช้งานใช้เป็นอาหาร โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ พวกนี้ ตลอดจนสัตว์เลี้ยงในบ้านที่เราเลี้ยงไว้เป็นเพื่อน เอาไว้ช่วยเหลือเจ้าของ เช่น เวลาเราตบอด เวลาเราพิการ เช่นสุนัข แมว พวกนี้ซึ่งสัตว์ประเภทสัตว์เลี้ยงในบ้านนี้ก็มีประโยชน์ทางใจแก่เจ้าของ และสัตวแพทย์ก็ยังมีหน้าที่ที่จะต้องคุ้มครองแม้แต่สัตว์ป่า ที่เราประคับประคองชาติด้วย หน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของสัตวแพทย์ก็คือในด้านการ

สาธารณสุข ท่านผู้ฟังคงจะได้ทราบแล้วว่า มนุษย์นี้อาจจะติดโรคจากสัตว์ได้นับเป็นร้อยชนิดทีเดียว สัตว์แพทย์มีหน้าที่ที่จะต้องช่วยสกัดกั้นโรคต่างๆ ที่จะมาติดคนจากสัตว์นั้น และในขณะที่เดียวกันพร้อมกันนั้น เราต้องช่วยสกัดกั้นไม่ให้โรคจากมนุษย์ไปทำอันตรายสัตว์ได้ เพราะว่าถ้าสัตว์ถูกโรคจากมนุษย์ไปติดเข้าแล้วก็จะมีผลสะท้อนมาสู่มนุษย์นั่นเอง คือว่ามีผลทางเศรษฐกิจและสุขภาพของมนุษย์ด้วย

ผู้ถาม ครับ ท่านผู้ฟังครับเลขาฯก็ได้ชี้แจงถึงความเป็นมาของสัตวแพทย์แล้วนะครับ จากนั้นไปผมก็จะได้เรียนถามอาจารย์อีกสักนิดว่าเกี่ยวกับสัตวแพทย์นี้ส่วนมากประชาชนจะรู้จักกันน้อยเหลือเกินนะฮะ ทั้งนี้เพราะว่าเรามีสัตวแพทย์ไม่เพียงพอหรืออะไรก็แล้วแต่ ผมอยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ว่าการที่จะมาเป็นสัตวแพทย์ได้เรียนกันมากน้อยแค่ไหน

อ.จ.ประสิทธิ์ ยินดีครับสำหรับการที่จะเรียนเพื่อที่จะเป็นสัตวแพทย์ปริญญา หรือเพื่อที่จะได้รับปริญญารับพระราชทานปริญญาสัตวแพทย์ศาสตรบัณฑิตชั้น ผู้ที่ประสงค์จะเรียนก็ต้องเรียนให้จบ ม.ศ.๕ เสียก่อน เสร็จแล้วก็สอบเข้ามหาวิทยาลัย พอเข้ามหาวิทยาลัยจะเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็แล้วแต่เวลานี้เรามีอยู่ ๒ คณะ เมื่อสอบเข้าไปได้แล้วเราก็ต้องเรียนในหลักสูตรเตรียมสัตวแพทย์เป็นเวลา ๒ ปี เมื่อจบแล้วจึงจะได้เข้าเรียนในคณะสัตวแพทย์ศาสตร์ โดยใช้เวลาอีก ๔ ปี นี้ก็รวมเป็น ๖ ปีด้วยกันถ้านับจากที่จบ ม.ศ.๕ แล้วนะครับ แล้วจึงจะได้มีโอกาสได้ปริญญาสัตวแพทย์ศาสตรบัณฑิต หรือที่มีอักษรย่อว่า สพ.บ. ในปัจจุบันนี้ที่ผมได้เรียนให้ทราบแล้วว่าเรามีคณะสัตวแพทย์ศาสตร์อยู่ ๒ แห่งนะครับ ในนครหลวงนี้ก็คือที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีหลักสูตรเช่นเดียวกันทั้ง ๒ แห่ง

ผู้ถาม ที่นี้ก็อยากจะเรียนถามต่อไปว่าเวลานี้เรามีสัตวแพทย์ที่จบออกไปทำงานแล้วประมาณสักกี่คนครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ เมื่อวานนี้ผมลองนับดูนะครับมีประมาณ ๔๐๐ คนเศษ ๆ แต่ก็มีเสียชีวิตไปบ้าง หรือออกจากราชการไปบ้าง ผมคิดว่าประมาณนี้ครับประมาณ ๔๐๐ คน

ผู้ถาม จากจำนวน ๔๐๐ คนนี้ พอจะนึกคร่าว ๆ ว่าจะสมคูลกับสังคมปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับสัตว์ และความเป็นไปของคนที่อยู่กับสัตว์ หรือว่าจะใช้สัตว์ นี้มันมีความสมคูลย์หรือพอเพียงกันแค่ไหนครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับ อันนี้เป็นปัญหาใหญ่ทีเดียวครับ คือเรามีสัตว์ที่เราเคยสำรวจแล้วในประเทศไทยอย่างเช่น โค กระบือ ที่มีชนิดละตั้งแต่ ๖-๗ ล้านตัวนะครับ สุนัขที่ไม่รู้ก็สิบล้านตัว เป็ดไก่ที่นับไม่ถ้วนทีเดียว แต่ว่าเรามีสัตวแพทย์มีคุณวุฒิมีปริญญาเพียง ๔๐๐ คน แล้วเราจะทำอย่างไรกันดี ทางราชการก็ได้พยายามที่จะแก้ปัญหาเรื่องนี้ และส่วนหนึ่งของความพยายามแก้ปัญหาเรื่องนี้เท่าที่เป็นมากก็คือการพยายามฝึกอบรมผู้ที่จบ ม.ศ. ๕ คือฝึกอบรมเพียงระยะ ๑ ปีครึ่ง และให้มีความรู้เพียงพอที่จะออกไปช่วยงานฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ ซึ่งเวลานับบรรดาผู้ที่ได้รับการฝึกประเภทนี้ก็มีจำนวน ๑,๐๐๐ กว่าคนแล้วกระมังนะครับ พวกนี้ชาวบ้านทั่วไปรู้จัก คือความจริงเป็นผู้ช่วยสัตวแพทย์ แต่ว่าเขารู้จักในนามสัตวแพทย์เช่นเดียวกันครับ คือยังไม่มีชื่ออื่นที่จะใช้เรียก แต่ว่าเป็นคนละพวกนะครับ คือหมายความว่าวิธีการเรียนมันต่างกันครับ เวลานี้สัตวแพทย์ทั้งสองแห่งก็พยายามที่จะผลิตสัตวแพทย์ปริญญาให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ว่าคงจะกินเวลาหนอยครั้นกว่าที่สถานการณ์จะดีขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่าเราจะต้องระวังรักษามิให้มาตรฐานคุณภาพของบัณฑิตที่จบไปนั้นจะต้องลดลงด้วย

ผู้ถาม เมื่อพูดถึงตอนนี้นักอยากจะถามอะไรอีกสักเทคนิคที่นอกเหนือไปจากนี้ คือว่าเกี่ยวกับสัตวแพทย์ที่เราผลิตขึ้นมาแต่ละปี ๆ มันน้อยเหลือเกินก็คงเนื่องจากสาเหตุหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่เข้าเรียนสัตวแพทย์ยังไม่เห็นความสำคัญของสัตวแพทย์ หรือว่าเป็นเพราะว่าเครื่องมือหรืออุปกรณ์ หรือสถานที่ที่เรียนหรือเพราะอะไรครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับ อันนี้เป็นปัญหาซึ่งตามความเข้าใจส่วนตัวของผมคิดว่าความกว้างขวางในอาชีพอย่างหนึ่งนะครับ คือคณินิยมที่จะเรียนแพทย์มากที่สุด ถัดไปก็เป็นอย่างอื่น ที่นี้พูดถึงสัตวแพทย์คนทั่ว ๆ ไปก็มักจะนึกว่าเป็นงานที่หนัก และเป็นงานที่ต้องคลุกคลีกับสัตว์ ซึ่งคนไทยเราก็ไม่ค่อยที่จะชอบเท่าไรหรอก แต่ว่าในขณะนี้เป็น

ที่นายินคิดว่าจำนวนผู้ที่สนใจที่จะมาเรียนเป็นจำนวนมากขึ้นมาก แต่ว่าทางคณะสัตวแพทย์ทั้งสองคณะยังไม่สามารถที่จะอำนวยโอกาสให้แก่ทุกท่านได้

ผู้ถาม ตามความคิดเห็นผมถ้าพูดถึงว่าท่านประโยชน์ที่จะมีต่อสังคม ผมคิดว่าสัตวแพทย์ก็ไม่น้อยหน้าไปกว่าแพทย์เลยที่จะช่วยเหลือเกี่ยวกับด้านสังคม และสังคมจะต้องอาศัยสัตวแพทย์ แต่ในด้านผลประโยชน์ส่วนตัวง่าย ๆ ว่า เมื่อเรียนไปแล้วเรื่องเงินดาวเงินเดือนจะมากมายพอไหม อันนี้ผมไม่ทราบว่ารายได้จะดีไหม

อ.จ.ประสิทธิ์ รายได้ก็ไม่เลวครับ

ผู้ถาม อันนี้ขอกระซิบบอกคนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจว่านี่ก็จะเรียนอะไรดี ก็ลอง ๆ มาช่วยในด้านนี้ก็คิดว่าจะช่วยสังคมได้มากที่สุดเท่าที่เดียว ตอนนั้นก็อยากจะเรียนตามปัญหาต่อไปว่าสำหรับสัตวแพทย์ที่จบหรือว่าบัณฑิตยที่จบไปแล้วนี้ แต่ละคนของสัตวแพทย์ทั้งสองแห่ง และส่วนมากที่จบไปแล้วนี้ ส่วนมากไปทำอะไรหรืออยู่ที่ไหน หรือไปเรียนต่ออยู่ในวงการรัฐบาลหรือในวงการบริษัทห้างร้าน

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับ สำหรับสัตวแพทย์ที่สำเร็จได้รับปริญญาไปแล้วนั้นก็เลือกทำงานได้หลายประเภทครับ อาจจะทำราชการก็ได้ หรือตั้งคลินิกประกอบอาชีพส่วนตัวซึ่งก็มีอยู่บ้างนะครับ และบางคนก็ไปทำงานตามบริษัทห้างร้าน เช่นพวกที่ขายยาสัตว์ อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ก็แล้วแต่ใจสมัคร ที่นี้สำหรับงานราชการนั้นก็อาจจะเลือกเข้าไปทำที่กรมปศุสัตว์ หรือกรมการสัตว์ทหารบก. เทศบาลกระทรวงสาธารณสุขสถานเสาวภา อะไรต่าง ๆ นะคะ แล้วก็ที่มีอื่น ๆ อีก แต่ว่าส่วนใหญ่ก็มักจะเข้าทำงานในกรมปศุสัตว์

ผู้ถาม เมื่อพูดถึงเรื่องนั้นก็อยากจะถามถึงบริการที่สัตวแพทย์ให้แก่ประชาชนหรือในด้านการสังคมมีอะไรบ้างครับ ที่จะเล่าให้ท่านผู้ฟังที่บ้านฟังบ้างครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ คำถามนี้กว้างครับ แต่ว่าเป็นคำถามที่ดีมาก ผมขอพูดถึงบริการที่ทางกรมปศุสัตว์ ซึ่งเป็นที่รวมของสัตวแพทย์เป็นส่วนใหญ่เสียก่อน กรมปศุสัตว์ได้ผลิตวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ โดยมีกองวัคซีนและซีรัมที่ปากช่อง เป็นสถานที่ผลิต

วัคซีนที่ใหญ่โตมากทำการผลิตวัคซีนหลายชนิด ทั้งที่ทำจากแบคทีเรียและไวรัส ท่านผู้
 ฟังส่วนใหญ่ก็คงจะรู้จักสถานที่นี้ดี นอกจากกรมปศุสัตว์ยังมีกองควบคุมโรคระบาด มีค่าน
 กักสัตว์ภายในตึก ๘ แห่ง มีด่านท่าเข้าสำหรับสัตว์ที่จะเข้าจากต่างประเทศต้องผ่านที่นี่
 ก่อนทั้งทางน้ำและทางอากาศ คือที่ดอนเมืองและที่คลองเตย และมีด่านท่าออกอีก ๑๓
 แห่ง กรมปศุสัตว์มีหน้าที่ควบคุมการค้าสัตว์ กรมปศุสัตว์มีหน่วยปราบโรคระบาดสัตว์
 พอมีโรคที่ไหนก็ส่งหน่วยนี้ออกไปปราบ ส่วนโรคอื่น ๆ ที่ไม่ใช่โรคระบาดก็ยังมีสถานี
 ตรวจโรคสัตว์ที่ตั้งไว้ตามจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งประชาชนจะมาขอรับ บริการขอคำแนะนำ
 ขอให้สัตวแพทย์ออกไปป้องกันรักษาโรคให้ได้ทีเดียว ที่นครหลวงก็มีครบ มีแผนกรักษา
 สัตว์อยู่ในกรม และมีหน่วยเคลื่อนที่ออกไปรักษาสัตว์ และสำหรับในนครหลวง ๆ ที่คณะ
 สัตวแพทยศาสตร์ทั้งสองแห่ง ก็ยังเปิดบริการตรวจแนะนำรักษาสัตว์ให้แก่ประชาชนด้วย
 และนอกจากนี้กรมปศุสัตว์ยังมีบริการทางด้านวิชาการอีกด้วย เช่นไปช่วยตรวจวินิจฉัยโรค
 โรคแท้งติดต่อกัน และอื่นๆ และรับตรวจซากสัตว์ของชาวบ้านที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ เพื่อ
 จะได้มาพิสูจน์ว่ามันเป็นอะไร สำหรับงานนี้คณะสัตวแพทยศาสตร์ทั้งสองแห่ง ก็ยินดีที่จะ
 ช่วยเหลือร่วมมือด้วย มีบริการสำคัญอีกอย่างหนึ่งของกรมปศุสัตว์ที่ให้แก่ประชาชนคือ
 การผสมเทียม

ผู้ถาม การผสมเทียมหมายถึงอะไรครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ การผสมเทียมนี้ก็คือ การผสมสัตว์โดยไม่ต้องให้สัตว์ตัวผู้ไปผสม
 กับตัวเมียตามธรรมชาติละ แต่ว่ารีดเอาน้ำเชื้ออสุจิจากพ่อพันธุ์ที่เราได้ตรวจได้คัดเลือก
 แล้วว่าเป็นพ่อพันธุ์ที่ดีที่สุด และรีดเอาน้ำเชื้ออสุจิออกมาแล้วก็มาละลายในน้ำยาที่เราเตรียม
 ไว้ แล้วก็เพิ่มปริมาณขึ้นแล้วเราก็แบ่งเป็นส่วน ๆ ไปน่ะครับ เอาไปฉีดใส่ภายในอวัยวะ
 สืบพันธุ์ ของตัวเมีย เราจะได้ตัวเมียหลาย ๆ ตัวตั้งท้องมีลูกคราวละหลายๆ ตัวได้ น้ำ
 เชื้อที่รีดออกมาเนี่ยเราอาจจะเก็บไว้ได้นานๆ โดยที่ตัวเชื้ออสุจิไม่ตาย และเมื่อเอาออกมาใช้
 ก็ยังผสมติดได้ ซึ่งวิธีการในปัจจุบันนี้ อย่างในโคเราเก็บน้ำเชื้ออสุจิในไนโตรเจนเหลว หรือ
 ในที่เขารเรียกว่า dry ice หรือคาร์บอนไดออกไซด์แข็งนี่น่ะครับ ซึ่งอุณหภูมิต่ำมาก

ในโตรเจนนี้เย็นขนาดลบ ๑๕๖ องศาเซนติเกรด ซึ่งเป็นสัตว์หรือคนก็ตายแน่ แต่ว่า
 ใช้น้ำแข็งที่อยู่ใต้แล้วเราสามารถที่จะเก็บไว้ได้เป็น ๑๐ ๆ ปี โดยใช้น้ำแข็งสูงนี้ไม่ตายเอา
 มาได้ นะครับ สำหรับประโยชน์ในการผสมเทียมนี้ นะครับ ถ้าเราทำถูกวิธีก็จะขยายปริมาณ
 สัตว์ได้มากที่สุดแล้ว แล้วในขณะเดียวกันเราก็สามารถดำเนินการคัดเลือกเอาแต่สัตว์ที่มี
 ลักษณะที่ดี แล้วก็ยังสามารถแก้การระบาดของโรคโดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวกับการสืบพันธุ์
 โรคทางกรรมพันธุ์ได้ งานผสมเทียมของกรมปศุสัตว์นี้ได้ทราบว่าทำมาสัก ๑๐ ปีเศษแล้ว
 งานอันนี้ได้แสดงให้เห็นว่ามีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าในขณะนั้นเมื่อเทียบกับเมื่อก่อน
 เมื่อเริ่มงานนั้น นะครับ ในขณะนั้นเราได้โค สุกรที่มีคุณภาพดี มีขนาดใหญ่โตขึ้นอย่างเห็น
 ได้ชัด และเป็นจำนวนมาก เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ครับ จำเป็นที่จะต้องอยู่ในความควบคุม
 ของสัตวแพทย์ ผมคิดว่าในโอกาสหน้าก็จะได้เชิญนายสัตวแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และจับงาน
 เรื่องนี้ อย่างจริงจังมาก ๆ กับท่านผู้ฟัง คงจะเป็นเรื่องน่าสนใจสำหรับท่านไม่มากนัก นะครับ

ผู้ถาม เป็นประโยชน์มากสำหรับผู้ติดตามฟังรายการนี้ นะครับ นอกจากกรม
 ปศุสัตว์แล้ว สัตวแพทย์ในที่อื่น ๆ ได้ให้บริการสาธารณสุขอย่างไรบ้าง

อ.จ.ประสิทธิ์ สัตวแพทย์ที่ทำงานกับเทศบาลได้ช่วยทำหน้าที่ในการตรวจ
 อาหารที่มนุษย์บริโภค เริ่มตั้งแต่การตรวจเนื้อสัตว์จากโรงฆ่าสัตว์ ที่โรงฆ่าสัตว์ก่อนจะ
 ฆ่าสัตว์ ก็มีการตรวจสอบสุขภาพของสัตว์เสียก่อนว่าอยู่ในลักษณะที่มีสุขภาพสมบูรณ์ดีหรือไม่
 เป็นโรคหรือไม่ เมื่อเห็นว่าไม่เป็นโรคที่จะเป็นอันตรายแล้วก็ส่งฆ่าได้ เมื่อฆ่าแล้วก็ยัง
 ต้องตรวจอีก ตรวจซากตรวจเนื้อดูว่ามีพยาธิสภาพหรือไม่ เหมาะที่จะปล่อยออกไปให้
 ประชาชนบริโภคหรือไม่ นอกจากหน้าที่ในการตรวจเนื้อแล้วนั้น นะครับ หน้าที่การตรวจ
 ความสะอาดของสถานที่ประกอบอาหารเช่นร้านอาหารหรือสิ่งประกอบอาหาร เครื่องมือ
 เครื่องใช้ต่าง ๆ ในการประกอบอาหาร ผมว่าก็ควรจะเป็นหน้าที่ของสัตวแพทย์ควรจะ
 รับผิดชอบด้วย แต่ว่าในขณะปัจจุบันนี้คนเป็นที่น่าสนใจว่า เรายังไม่มีโอกาสที่จะให้
 เป็นไปโดยสมบูรณ์เช่นนั้นได้ หน้าที่ของสัตวแพทย์เทศบาลที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า
 การปราบโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งไม่ใช่เฉพาะเทศบาลเท่านั้นที่กำลังพยายามกำจัดโรคนี้ให้

หมดไป โรคนี้สำคัญมากครับ เพราะว่าถ้าเมื่อมนุษย์ถูกสุนัขกัด หรือสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดแล้วแสดงอาการจะไม่มีทางรักษาได้ต้องตายทุกคน เรื่องนี้สัตว์แพทย์ของกรมปศุสัตว์ของกรมอนามัย สัตว์แพทย์ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ทั้ง ๒ แห่ง ตลอดจนสัตวแพทย์ทุกคนที่ประกอบอาชีพส่วนตัวก็พยายามช่วยกันอย่างเต็มที่ทีเดียวครับในเรื่องนี้

ผู้ถาม เป็นเรื่องที่ทำานผู้ฟังที่เกิดมีข้อข้องใจอะไรก็อย่าลืมนะครับ แล้วก็จดหมายไปได้เลยโดยส่งจดหมายไปที่สถานวิทยุ ท.ท.ท. ซอยอารี ถนนพหลโยธิน นครหลวงกรุงเทพ ฯ หรือส่งไปที่ผู้อุปถัมภ์รายการคือ บริษัทเคเนซ่าเคมีภัณฑ์ ๑๙๗/๑ อาคารสีลม ชั้น ๔ ถนนสีลม แล้วก็กรุณาวงเล็บที่มุมของตัวว่า "รายการเสริมสร้างสุขภาพ" ก็ยังมีเรื่องที่จะต้องคุยกันอีกเยอะนะครับก็ในเมื่อได้พูดถึงเรื่องเนื้อ ๆ แล้วก็ส่วนมากในเรื่องอาหารและเกี่ยวกับเรื่องห้องอาหาร และภัตตาคารต่าง ๆ อีกหลายแห่งที่โฆษณาว่าได้มีเนื้อสัตว์ป่า เช่นเนื้อเก้ง เนื้อกวาง เนื้ออะไรต่ออะไรอีกเยอะแยะครับ รู้สึกว่าจะเป็นที่นิยมของผู้บริโภคด้วย บางคนก็ขับรถเป็นครั้ง ๆ วันกว่าจะได้บริโภคเนื้อประเภทนี้ ผมก็อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์เลยว่า โดยเฉพาะเนื้อประเภทนี้ทางที่จะเป็นอันตรายมีบ้างไหมครับ เกี่ยวกับคนที่บริโภค เพราะว่าผมว่าก็คงจะแน่นอนที่ก่อนจะฆ่าหรือฆ่าแล้วไม่มีการตรวจอะไรกันเลย เพราะว่าเป็นสัตว์ป่า

อ.จ.ประสิทธิ์ อันนี้เป็นที่แน่นอนที่สุดเป็นการเสี่ยงเหลือเกินว่า ในกรณีที่เราจะไปรับประทานเนื้อประเภทนี้ ซึ่งไม่ได้ผ่านการตรวจอาจจะมีโรคถึงแก่ชีวิตได้ คือโรคบางชนิดที่มันอยู่กับเนื้อ เวลานั้นถูกความร้อนมันไม่ตาย ส่วนมากถูกความร้อนมันตาย แต่ว่าเราไว้ใจไม่ได้หรอกครับ ถ้าเมื่อเอามาปรุงอาหารโดยที่ความร้อนเข้าไปข้างในไม่ถึงก็อาจจะฆ่ามันไม่ได้ ไม่ต้องคุยอะไรอย่างโรคแอนแทรกซ์ หรือโรคกาฬ ซึ่งเราได้ยินบ่อย ๆ ว่าชาวบ้านพอสัตว์ตายลงก็เอามาปรุงอาหารรับประทานกัน ปรากฏว่าตายกันเป็นแถวเลยครับ

ผู้ถาม จะเห็นว่าตามภัตตาคารหรือร้านอาหารเขาจะทำกันโดยไม่คำนึงถึงว่ามันจะสุกหรือไม่สุก ต้องการเร็วเพื่อบริการลูกค้า นี่ก็เป็นเรื่องที่ว่าต้องระมัดระวังกันเสียหน่อย

ผมก็เห็นด้วยกับอันนี้ครับ โดยเฉพาะท่านที่ชอบ ๆ โดยเฉพาะชอบบริโภคน้ำเนื้อสัตว์ป่า ท่านอาจารย์มีอะไรจะคุยเกี่ยวกับเรื่องสัตว์แพทย์เรื่องเนื้อ เรื่องอาหารอะไรอีกครับ ที่ จะคุยให้ท่านผู้ฟังทางบ้านได้ฟังอีกครั้ง

อ.จ.ประสิทธิ์ ผมมีความคิดว่าในคราวต่อ ๆ ไปนี้ผมจะพยายามเชิญท่านผู้ที่ ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับสาขาต่าง ๆ ของสัตว์แพทย์ ซึ่งก็ คงจะมีประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนมากุ่กับท่านผู้ฟัง จะได้รับความรู้ที่มีประโยชน์ใน การที่จะรักษาตัวเองด้วย แล้วก็จะอาจจะมีประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ด้วย

ผู้ถาม โดยเฉพาะในต่างจังหวัดล่ะครับ ถ้าเกิดมีสัตว์เลี้ยงอย่างวัวควายถ้า เกิดมีอาการอะไรขึ้นมา เจ้าของนี่มีทางที่จะติดต่อกับสัตว์แพทย์ที่ใกล้ที่สุด อันนี้ส่วน มากมีตามอำเภอหรือตามต่างจังหวัดหรือตามเขต

อ.จ.ประสิทธิ์ มีครับมีสัตว์แพทย์อำเภอก็มี ทางกรมปศุสัตว์ได้จัดสัตว์แพทย์ ไปประจำอำเภอด้วย แล้วก็จังหวัดก็มีสถานีตรวจโรคสัตว์ทั้งผมได้เรียนให้ทราบแล้ว แล้วก็ประชาชนอาจจะแจ้งให้ทราบทางสัตว์แพทย์ก็จะส่งเจ้าหน้าที่ออกไปช่วยตรวจให้ ทราบว่าสัตว์มันเป็นโรคอะไร แล้วจะดำเนินการวิธีใดถึงจะเหมาะสม โรคบางอย่างนั้น อาจจะต้องห้ามประชาชนบริโภคซากที่ตายแล้วต้องฝัง ต้องทำการฆ่าเชื้อโรคเป็นพิเศษ อะไรเป็นต้น

ผู้ถาม แล้วก็ความสะดวกสบายเกี่ยวกับการไปติดต่อกับเราจำเป็นหรือว่าเจ้าของ สัตว์เลี้ยงต้องนำสัตว์ไปด้วยใช่ไหมครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ไม่ต้องครับ ตามปกติเจ้าของก็เดินทางไปคือ ไม่ต้องเอา สัตว์ไปด้วย ในท้องถิ่นชนบทนี่มันไม่มีโทรศัพท์ การคมนาคมอาจจะลำบากหน่อย โดย มากเจ้าของสัตว์ที่เลี้ยงในต่างจังหวัดเขาก็ทราบว่าสัตว์แพทย์อยู่ที่ไหนบ้าง แล้วเขาก็ควร จะได้รับไปติดต่อก่อนแล้วแจ้งให้ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วทางสัตว์แพทย์ก็จะได้รับคำ เเนอการช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรครับ

ผู้ถาม โดยเฉพาะว่าสุนัขเราก็ดูเหมือนว่ามีโรคอะไรอีกหลายอย่าง เกี่ยวกับสุนัข ซึ่งจะต้องอาศัยสัตวแพทย์อยู่ โดยเฉพาะมีอยู่อีกสัตว์หนึ่งที่อยู่ใกล้ชิดกับคนได้แก่แมว ผมเองก็เป็นคนรักแมวอยู่มาก มันมีอะไรที่เกิดกับแมวที่ติดถึงคนหรือคนอาจจะติดถึงแมวได้

อ.จ.ประสิทธิ์ โอ้ที่เห็นได้ชัดก็คือ โรคพิษสุนัขบ้าที่แมวเป็นได้

ผู้ถาม แมวเป็นได้หรือครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ เป็นเหมือนกันถ้าแมวเป็นแล้วมากัดคน คนก็ตายเหมือนกันครับ

ผู้ถาม อ้อพิษมันก็เหมือนกับสุนัขกัดเหมือนกันทั้งแมวทั้งสุนัขเลยนะ

อ.จ.ประสิทธิ์ แมวเป็นมากัดก็เหมือนกับสุนัข แล้วยังมีโรคที่เราพบเมื่อเร็ว ๆ นี้ว่ามีมากเหมือนกันในแมวคือโรคที่เขาเรียกว่า “คริปโตค็อกโคซิส” เป็นโรคที่เป็นแผลแล้วลุ่ลุ่ขึ้นมามันเลื่อมที่เคียวซะ แถวบริเวณหน้าก็มี หรือบริเวณอื่นก็มี แล้วที่หน้าของมันก็ไม่รู้ว่ามันเป็นแผล

ผู้ถาม มันเป็นกับสัตว์เลี้ยงก่อน

อ.จ.ประสิทธิ์ มันเป็นกับแมวที่แหละ พบมากที่สุด

ผู้ถาม พบกับแมวมากหรืออะ

อ.จ.ประสิทธิ์ เป็นกับแมวมากที่สุด เสร็จแล้วความที่แมวกับเจ้าของคลุกคลีกันมาก อาจจะติดเจ้าของได้ แล้วอันนี้รู้สึกว่าจะไม่มีทางรักษาด้วยนะ

ผู้ถาม โรคนี้อะนะ มันเป็นลักษณะอย่างไรครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ เป็นแผลครับ มันเลื่อมเขียวตามขอบตา

ผู้ถาม แล้วมันมีทางติดเจ้าของได้ง่ายไหมครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ติดได้ครับ วันหลังผมจะเชิญนายสัตวแพทย์ที่ทำงานเรื่องนี้เลยนะครับ มากุย

ผู้ถาม ท่านผู้ฟังครับ เวลาเราก็คิดว่าจะหมดเหลือเวลาอีกนิดหน่อยเท่านั้น ก่อนที่จะจากไปละก่อนที่ผมจะต้องกล่าวขอบคุณท่านอาจารย์ประสิทธิ์ โพรบักซ์ ซึ่งเป็น

เลขาของสัตว์แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อีกสิ่งหนึ่งผมก็
อยากจะให้อาจารย์ว่ามีอะไรจะคุยชักชวนไปทางบ้านเกี่ยวกับเรื่องสัตว์เลี้ยง อะไบบ้างก็
ขอเชิญครับ ยังมีเวลาอีกนิดหน่อย

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับทางสัตว์แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูป
ถัมภ์ จะขอบพระคุณเป็นอย่างมาก ถ้าหากว่าท่านผู้ฟังจะได้มีความสนใจ และกรุณา
สอบถามปัญหาต่าง ๆ หรือว่ามีเรื่องคับอกกับใจที่จะให้ทางสัตว์แพทยสมาคม ฯ ได้มี
โอกาสช่วยเหลือบ้าง เรายินดีที่จะตอบคำถาม ยินดีที่จะช่วยเหลือเท่าที่เราจะทำได้

ผู้ถาม ครับ ท่านผู้ฟังเวลาของเรา ก็จะหมดแค่นี้แหละ ผมขอขอบคุณท่าน
อาจารย์อีกครั้งหนึ่งที่ได้ให้เกียรติมาร่วมรายการ ถ้าท่านมีปัญหาอะไรก็จดหมายส่งมาได้
สวัสดิ์ครับ

อ.จ.ประสิทธิ์ ครับสวัสดิ์ครับ